E 62/2019 vp Vihreän siirtymän rahoitus

Kestävä Eurooppa Investointiohjelma

28.2.2020 MmV klo 9:00

Erja Fagerlund

Neuvotteleva virkamies

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Tässä esityksessä käsitellään Kestävä Eurooppa -investointiohjelmaa

- **Samalla joitakin tilannetietoja ns. kestävän rahoituksen aloitteeseen**
- **Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismi käsiteltäneen eri kuulemisessa (U-kirjelmä Oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (U 2/2020 vp)**

InvestEU-ohjelma 2021-2027

- InvestEU jatkaa Euroopan investointiohjelman (2014-2020) pohjalta investointien edistäjänä EU:ssa. Ohjelman uskotaan tuovan ainakin 650 miljardin euron lisäinvestoinnit EU:n seuraavan pitkän aikavälin talousarvion aikana.
- InvestEU on käytännössä palautuvaa rahoitusta tarjoava väline (EU budget guarantee)
- Investoinneista jopa 30 % kohdistuisi ilmastotoimiin mm. kestävä infrastruktuuri -sijoitusikkunan kautta
- Ohjelma tuo saman katon alle Euroopan strategisten investointien rahaston ja 13 muuta EU:n rahoitusvälinettä, joilla tuetaan investointeja EU:ssa
- InvestEU-ohjelma ei edellytä kansallista vastinrahoitusta
- InvestEU-rahoitusta voitaneen yhdistää avustusmuotoisiin EU-rahoitusinstrumentteihin, kuten EAKR ja Innovaatiorahasto

TEM viestejä
Kestävä Eurooppa Investointi-ohjelma /1

- **TEM kannattaa tavoitetta siirtymisestä ilmastoneutraaliin talouteen, ja yhtyy muutenkin VM perusmuistiossa esitettyihin näkemyksiin. Investointihaaste on valtava.**
- **Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelman keskeinen toimeenpanoväline on InvestEU.**
- **EU Invest'iin tultaneen komission mukaan soveltamaan ns. kestävyystaksonomiaa (kts. tarkemmin myöhemmin).**

- **TEM kiinnittää huomiota siihen, että on seurattava, ettei EU:n ja jäsenmaiden julkisten toimijoiden rahoitus ja riskinjako syrjäyttäisi yksityistä rahoitusta.**

TEM viestejä
Kestävä Eurooppa Investointi-ohjelma /2

- **Syksyllä 2019 hyväksytyn EIP:n uuden luottopolitiikan linjauksen mukaan se lopettaa fossiilisten energiahankkeiden rahoittamisen vuoden 2021 loppuun mennessä. Rahoitus tulee jatkossa kohdistumaan ympäristöystävällisen energian, energiatehokkuuden ja kiertotalouden hankkeisiin.**
- **Yrityksillä on tarve investoinneille, jotta ne säilyttävät tuotanto- ja kilpailukykynsä, mutta ilmastoratkaisut eivät ole aina lyhyellä aikavälillä halvimpia.**
- **Joka tapauksessa ennakoitava toimintaympäristö on ratkaisevan tärkeä yksityisten rahoittajien sitouttamiseksi ja mukaan saamiseksi kestävyystavoitteiden saavuttamisen edistämiseen. Tarve pitkän aikavälin näkymän tarjoamiselle on tunnistettu komission tiedonannossa**
- **TEM on toteuttanut äskettäin selvityksen yritysrahoituksen markkinatilanteesta ja kapeikoista osana rakennerahasto-ohjelmasta rahoitettavia rahoitusvälineitä varten tehtävää ennakkoarviota. Selvityksen keskeisiä havaintoja oli, että julkisella rahoituksella on merkittävä ohjausvaikutus ilmastotoimissa ja että tarvitaan kannustimia ja uusia rahoitusmalleja, joissa kestävyysnäkökohdat integroituvat vahvemmin rahoituspäätöksiin.**

Kestävän rahoituksen aloite

- **Yksityisen sektorin ja suurten institutionaalisten sijoittajien kiinnostus vihreitä investointeja kohtaan on suurta, sopivien kohteiden tunnistaminen keskeistä.**
- **Komissio päivittää kestävän rahoituksen strategian 2020 loppupuolella.**
- **Jo osana kestävien investointien yhtenäinen määrittelykehikko, ns. taksonomia, ko. asetuksesta yhteisymmärrys joulukuussa 2019.**
- **- komissio tulee julkaisemaan delegoituja säädöksiä tarkastusvaatimuksista, vihreille rahoitustuotteille. *Teknisiä tarkastuskriteerejä koskeva teknisen asiantuntijaryhmän (TEG) raportti tullee sidosryhmien konsultaatioon n. 9.3.2020*.**
- **Komissio on ilmoittanut vihreän kehityksen investointiohjelmassa tutkivansa voisiko taksonomiaa käyttää myös julkisella puolella muuhunkin kuin jo päätettyyn EU Invest'iin.**
- **Suuryritysten ja rahoituslaitosten ilmasto- ja ympäristövaikutusten raportointiin kohdistuvat vaatimukset tulevat myös 'valumaan' pk-yrityksiin ja tuotantoketjuun, vaikkeivat niihin suoraan kohdistukaan*. Keskimäärin suomalaisen pk-yrityksen valmiudet raportoida kestävyysvaikutuksista ovat puutteelliset. Sama koskenee alkutuottajia*.**
- ***TEM koordinoi keväällä 2020 käynnistyvää hanketta, jonka puitteissa vahvistetaan kestävän rahoituksen kansallista toimenpanoa. Useat ministeriöt ovat mukana hankkeen toteutuksessa.***

Kiitos